

fuldt over Bestyrelsen. Man har aldrig været tilfreds med Bestyrelsen, med Undtagelse af den korte Tid — og da var den store Mæsse ikke tilfreds — da Geiberg bestyrede det. Han bestyrede det dog saa temmelig godt, idetmindste siger Overkøen det i en Bog, som jeg staaer med her i Haanden. Da vi havde Hall til Conseilspræsident, lagde han Bestyrelsen af Theatret i en Directions Hænder, men med denne var man heller ikke tilfreds, idet man meente, at der blev grebet altfor meget ind fra Ministeriets Side. Alt, hvad jeg har kunnet overkomme at læse derom, gaar ud paa, at, dersom Theatret blot var blevet nogenlunde godt bestyret, saa vilde det være blevet i oeconomic Henseende stillet saaledes, at det ingenlunde havde Behov at tigge om Statstilskud. Jeg skal i saa Henseende tillade mig at oplæse nogle faa Linier af Overkøens Theaterhistorie: „Dersom Theatret havde alle de Penge, som man i 60 Aar har ladet det udgive til Antagelseshonorar, Oversættelsesbetaling og Udskrivning af Musik, Roller og Stykker, uden at disse ere blevne opførte, da vilde det have været istand til selv at bestride Beføstningerne ved Bygningens Fuldbendelse“. Saaledes siger en af Theatrets varmeste Venner, og hvad skulle saa vi Andre sige, der have saa lidt Forstand paa det Æsthetiske, naar vi høre en af vore Æsthetikere tale saadan. Han slutter sit Skrift med at sige, at der uden Afbræk for Kunsten kunde indføres Besparelser, og en stor Mængde Embeder ophæves, som Læge, Censor, Registrer, Costumierer og Bibliothekarer, og overhovedet gaar hans Fremstilling ud paa, at man stadig har oprettet Embeder, ikke fordi man trængte til dem, men fordi der var en eller anden Person, der trængte til et Embede. Paa den Maade fordyrede man Beføstningen ved Statstheatret. Vi see derfor ikke rettere, end at det vil være en god Gjerning og hjælpe Theatret til, at det kan blive saaledes bestyret, at det kan holde sig selv; thi vi skønne ikke rettere, end at det er Pengene, der ere i veien; fordi man dengang havde Pengene til sin Naadighed, oprettede man disse Embeder, og saa vare Folk jo hjulpsne. Som sagt, det er ikke, fordi vi ville Æsthetik eller aandelig Dplysning til-

livs. Nei, paa ingen Maade, men vi troe, at det paa ingen Maade vil tabe Noget derved, vi troe, at det er den daarlige Bestyrelse, som er Skyld i, at Theatret er stillet, som det er. Men endelig sige vi, at de 50,000 Rbd. kunne anvendes bedre til, at hele Folket kan faae, hvad man kalder aandeligt Klarshin. Vi troe, at Theatret har kunnet medvirke til, at de Enkelte have kunnet faae dette Klarshin, men ved Hjælp af de mange Dannelsesanstalter, ved Hjælp af baade Folkehøjskoler og andre Midler, der særlig have til Formaal at bringe den Enkelte til Bevidsthed om sin Borgerpligt, og hvad han skylder sit Fædreland, og give ham Kjendskab ogsaa til det, den danske Litteratur gjemmer i sit Skød, ved Hjælp deraf troer jeg, at der kan udrettes noget Mere end ved at give Penge til det kongelige Theater; thi — det maa jeg gjentage — det er kun de Enkelte, ikke den store Mæsse, som ere komne til større Klarshin ved Theatret. Endvidere skal jeg gjøre opmærksom paa, hvad jo Enhver veed, at Theaterdigningen er jo kun en Side af det Hele, og det endda kun den mindste Side, og ialfald have jo flere af vore største Digtere staaet i en grumme løs Forbindelse med Theatret, saa at vi rigtignok troe, at der udrettes nok saa meget for, at Folk kunne komme til Dannelsesbevidsthed og aandelig Modenhed, ved at sprede ud i Befolkningen de Penge, som man yder til Theatret, saa at det ikke mere bliver den enkelte lille Deel, som faaer Dplysningen i sin Favn, men at ogsaa vi Andre, som boe ude paa Heden, kunne faae Deel i Dplysningens Goder. Ogsaa fra det oeconomicke Standpunkt maae vi naturligviis finde Forlaget utilraadeligt. Vi vide jo Alle, hvorledes vort Fædreland sidder i det, og vi kunne derfor ikke finde det i sin Orden at bevilge saa store Summer til Theatret, og Folketæmningen er jo ogsaa i høi Grad derimod. Nu siger man vel: ja, den skal man ikke bryde sig om; og vel er det saa, at en Rigsdagsmand kun er bunden ved sin Overbeviisning, men jeg tør nok sige, at naar Rigsdagsmændens Overbeviisning og Bølgernes store Flerheds ikke stemme sammen paa Valgdagen, saa bliver han ingenlunde valgt, og det kan jeg med